

**Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровський педагогічний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»**

**Навчально-методична картка заняття
Назва та № спеціальності 012 «Дошкільна освіта»**

Предмет Українська література

Тема Природа і людина у творі. Неоромантичне ствердження духовної сутності людини, її творчих можливостей. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями особистості, дійсністю і мрією. Почуття кохання Мавки й Лукаша як розквіт творчих сил людини. Художні особливості драми-феєрії.
ТЛ: неоромантизм, драма-феєрія.

Тип заняття практичне

Мета заняття розкрити філософський конфлікт, порушений у творі, допомогти студентам розкрити образи твору, з'ясувати їхнє значення, сформулювати власне розуміння авторського задуму, розвивати творчу уяву, вміння роботи з текстом, вміння визначати підтекст художнього твору, вміння дискутувати, аргументувати власні думки; удосконалювати навички роботи в групах; виховувати активну життєву позицію, почуття прекрасного, прагнення до творчої самореалізації особистості.

Роздатковий матеріал: опорний конспект

ТЗН мультимедійний проектор

Література:

Основна Українська література. 10 клас: Хрестоматія. /Упор.О. І. Борзенко.- Харків: Ранок, 2000.

Хропко П. Українська література: Підручник для 10 класу середніх шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів.- К.:Освіта, 1998.

Міщенко О.І. Українська література Генеза 2011.

Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Слоньовська О.В., Гром'як Р.Т.,
Вашків Л.П., Плетенчук Н.С. Українська література (рівень стандарту, академічний рівень) Освіта 2010.

Додаткова: . Авраменко О.М. Українська література. Хрестоматія ВД Грамота 2010

Інструкція до проведення практичного заняття.

Тема Природа і людина у творі. Неоромантичне ствердження духовної сутності людини, її творчих можливостей. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями особистості, дійсністю і мрією. Почуття кохання Мавки й Лукаша як розквіт творчих сил людини. Художні особливості драми-феєрії.

Мета заняття розкрити філософський конфлікт, порушений у творі, допомогти студентам розкрити образи твору, з'ясувати їхнє значення, сформувані власне розуміння авторського задуму, розвивати творчу уяву, вміння роботи з текстом, вміння визначати підтекст художнього твору, вміння дискутувати, аргументувати власні думки; удосконалювати навички роботи в групах; виховувати активну життєву позицію, почуття прекрасного, прагнення до творчої самореалізації особистості.

Обладнання. Портрет письменниці, фотографії, архівні документи, видання творів різних років (слайдові презентація); кінофрагменти художнього фільму

Хід роботи

I. Підготовча частина.

1. Організаційний момент. Мотивація навчальної діяльності.

II. Основна частина.

2.1 Вступне слово викладача.

2.2. Метод «Незакінчені речення»

- Драматична поема – це
- Жанр твору «Лісова пісня» Лесі Українки – це ...
- Драма-феєрія – це ...
- Темою драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки є....
- Ідея драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки –це...
- В основу «Лісової пісні» лягли спогади...
- Твір складається з ...
- До світу міфологічних істот належать...
- До світу людей належать...

2.3. Складіть опорну схему, яка б показала розвиток конфлікту.

Розвиток конфлікту:

мрія - реальність

2.4. Робота в групах.

Інструкція: виконання завдань буде здійснюватися по групах, кожен здобувач освіти згадає свій послідовний номер у списку навчального журналу і біля кожної групи будуть стояти номери.

Тестова робота проводиться у такій же формі.

Група 1. (номери 1,4, 6,8, 13,15,)

1. Схарактеризуйте образ героя з драми- феєрії Лесі Українки « Лісова пісня», про якого йдеться в даній цитаті:

«... не можеш ти
своїм життям за себе дорівнятись.»

2. Хто з героїв і коли сказав ці слова?

Група 2. (16,17,21,22, 23,24)

1. Схарактеризуйте образ героїні з драми- феєрії Лесі Українки « Лісова пісня», про яку йдеться в даній цитаті:

«Ні! Я жива! Я буду вічно жити
Я в серці маю те, що не вмирає.»

2. В якій ситуації були сказані ці слова?

Група 3. (2, 3,5,7,9,11,14,)

1. Схарактеризуйте образи героїнь з драми- феєрії Лесі Українки « Лісова пісня», про яких йдеться в цитатах:

«...нехай ся жінка більше не приходить,-
я не люблю її – вона лукава,
як видра.»

«Тобі недобра з їх свекруха буде!»

2. Хто з героїв і в якій ситуації сказав ці слова?

Група 4. (10,12,15,18,19,20)

1. Схарактеризуйте образ героя з драми- феєрії Лесі Українки « Лісова пісня», про якого йдеться в даних цитатах:

«... якби не він, давно б уже не стало сього дуба...»

«... як же плаче серце по тобі. єдиний друже мій!»

2. Хто і в яких ситуаціях так сказав про нього?

III. Підсумок заняття

3.1. Тестова робота.

Інструкція: непарні числа тестової роботи виконують здобувачі освіти, відповідно до нумерації списку у журналі, а саме – 1, 3,6,8, 12,13,16,17,20,21,22,23, 25.

Відповідно парні числа виконують – 2,4,5,7,9,10,11,14,15,18,19,24,26

1. Справжнє прізвище Лесі Українки

А Вілінська

Б Кобринська

В Косач

Г Барвінок

Д Драгоманова

2. Прочитайте уривок із вірша «Contra spem spero!» Лесі Українки.

В довгу, темную нічку невидну

Не стулю ні на хвильку очей,

Все шукатиму зірку провідну.

Ясну владарку темних ночей.

Віршовий розмір твору

А ямб

Б хорей

- В дактиль
- Г амфібрахій
- Д анапест

3. Прочитайте уривок із вірша «І все-таки до тебе думка лине...» Лесі Українки.

*Сі очі бачили скрізь лихо і насилля,
А тяжчого від твого не видали,
Вони б над ним ридали,
Та сором сліз, що ллються від безсилля.*

Тип римування вірша

- А перехресне
- Б суміжне
- В кільцеве
- Г монорим
- Д білий вірш

4, «Чи не самотнім чоловіком на сучасну соборну Україну» Лесю Українку назвав

- А Іван Карпенко-Карний
- Б Іван Франко
- В Василь Стефаннк
- Г Михайло Драгоманов
- Д Михайло Коцюбинський

5, Провідним мотивом вірша «Contra spem spero!» є

- А сумніви щодо можливості одужання хворої молодої людини
- Б заперечення права молодої людннн на справжнє щастя
- В любов до рідного краю, його історії, традицій, культури
- Г місце митця в суспільному житті
- Д заперечення тужливих настроїв, протиприродних молодості

6. Вірш «Contra spem spero!» побудований на

- А порівняннях
- Б паралелізмі
- В риторичних запитаннях
- Г оксиморонах
- Д антитезах

7. Назва вірша «Contra spem spero!» Лесі Українки в перекладі з латини означає

- А без надії сподіваюсь
- Б мовчати — кричати
- В надія помирає останньою
- Г боротися до кінця
- Д думки проти течії

8. У драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки оспівано красу

- А Поділля
- Б Полісся
- Б Буковини
- Г Слобожанщини
- Д Галичини

9. Суперницею Мавки в драмі-феєрії «Лісова пісня» виступає

- А Доля
- Б мати Лукаша
- В Килина
- Г Русалка
- Д Русалка Польова

10. За дядька Лева й Лукаша заступається через наміри Русалки їх залоскотати

- А Перелесник
- Б Лісовик
- В Водяник
- Г Мавка
- Д «Той, що греблі рве»

11. Бездуховність й обивательську обмеженість («Лісова пісня» Лесі Українки) утілено в образі

- А «Того, що в скалі сидить»
- Б дядька Лева
- В Лукаша
- Г Килини
- Д Пропасниці

12. Слова Я маю в серці те, що не вмирає! належать («Лісова пісня» Лесі Українки)

- А Лукашу
- Б Перелеснику
- В Мавці
- Г Русалці Польовій
- Д «Тому, що греблі рве»

13. Прочитайте уривок із ремарки драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки.

...молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими рухами; одяга на йому міниться барвами, від каламутно-жовтої до ясно-блакитної, і поблискує гострими золотистими іскрами.

У цих рядках описується

- А Лукатн
- Б Водяник
- В Лісовик
- Г Перелесник
- Д «Той, що греблі рве»

14. Прочитайте уривок із драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки.

*І снилися мені все білі сни:
на сріблі сяли ясні самоцвіти,
стелилися незнані трави, квіти...*

У цих рядках використано художній засіб

- А анафору
- Б синекдоху
- В порівняння

Г алітерацію

Д метонімію

15. Перетворення людини на рослину (Мавки на вербу, Лукаша на вовкулаку) властиве фольклорному жанру

А думі

Б баладі

В биліні

Г колядці

Д коломиїці

16. Жанр феєрія можна означити словами

А музичний, музикальний, ритмічний

Б чарівний, казковий, міфічний

В фантастичний, химерний, непересічний

Г пригодницький, авантюрний, гострий

Д чуттєвий, сльозливий, тонкий

17. Композиційну особливість драми-феєрії «Лісова пісня» вказано в рядку

А розгортання подій упродовж трьох років, кожен з яких різний за настроєм

Б поділ на три дії, кожна з яких починається пейзажем відповідної пори року

В порушення хронологічної послідовності в розгортанні подій

Г перехід із світу людей у світ природи через сни дійових осіб

Д пісенний початок кожної дії сумний, а кінець — оптимістичний

18. Події в драмі-феєрії «Лісова пісня» розгортаються в такій послідовності

А Лукаш одружується — Мавка не дає Лукашу наточити соку з берези —

Мавка перетворюється на вербу — Лісовик перетворює Лукаша на вовкулаку

Б Лісовик перетворює Лукаша на вовкулаку — Мавка не дає Лукашу наточити соку з берези — Лукаш одружується — Мавка перетворюється на вербу

В Мавка перетворюється на вербу — Мавка не дає Лукашу наточити соку з берези — Лукаш одружується — Лісовик перетворює Лукаша на вовкулаку

Г Мавка не дає Лукашу наточити соку з берези — Лукаш одружується —

Лісовик перетворює Лукаша на вовкулаку — Мавка перетворюється на вербу

Д Мавка не дає Лукашу наточити соку з берези — Лісовик перетворює Лукаша на вовкулаку — Мавка перетворюється на вербу — Лукаш одружується

19. У драмі-феєрії «Лісова пісня» порушені всі названі проблеми, КРІМ

А краси людських взаємин

Б сутності щастя

В історичної правди

Г людини й мистецтва

Д великого кохання

20. Драма-феєрія «Лісова пісня» — зразок

А сентименталізму

Б бароко

В класицизму

Г реалізму

Д неоромантизму

21. Установіть відповідність.

Дійова особа	Репліка
--------------	---------

1 Лукаш	А Ой лишенько! Іще не починала! Ой мій упадоньку! Що ж ти робила? Нездаренько! Нехтолице! Ледащо!
2 Мавка	Б Що лісове, то не погане, сестро, — Усякі скарби з лісу йдуть...
3 мати Лукаша	В І та вже відьма? Ба, то вже судилось відьомською свекрухою вам бути. Та хто ж вам винен? Ви ж її хотіли.
4 дядько Лев	Г Та відчепися, відки маю знати? Я з кодлом лісовим не накладаю так, як твій рід! Зрубай її, як хочеш, хіба я бороню? Ось на й сокиру.
	Д Заграй, заграй, дай голос мому серцю! Воно ж одно лишилося від мене.

22. Установіть відповідність.

Дійова особа	Вчинок
1 дядько Лев	А ріже свого пальця, щоб урятувати красу Русалки Польової
2 Перелесник	Б перетворює Лукаша на вовкулаку
3 Лісовик	В забирає Мавку під землю
4 «Той, що в скалі сидить»	Г рятує Мавку, огортаючи вогнем вербу, на яку вона перетворилася
	Д захищає дуб від охочих його зрубати

23. Установіть відповідність.

Художній засіб	Приклад
1 риторичне запитання	А О, сліз таких вже вилито чимало, — Країна ціла може в них втопитись...
2 риторичне звертання	Б Гетьте, думи, ви, хмари осінні! Тож тепера весна золота!
3 анафора	В Я на вбогім сумнім перелозі Буду сіять барвисті квітки, Буду сіять квітки на морозі, Буду лить на них сльози гіркі.

4 гіпербола	Г Сі очі бачили скрізь лихо і насилля, А тяжчого від твого не видали...
	Д Чи то так у жалю, в голосінні Проминуть молодії літа?

24. Установіть відповідність.

Образ	Символічне значення
1 Лукаш	А воля, молодість, чин
2 Перелесник	Б старість, поміркованість
3 Водяник	В людина як така
4 дядько Лев	Г єдність людини і природи
	Д бездушність, порожнеча

3.2. Домашнє завдання.

Вивчити

Леся Українка

«Лісова пісня»

Останній монолог Мавки

О, не журися за тіло!
Яним вогнем засвітилось воно,
чистим, палючим, як добре вино,
вільними іскрами вгору злетіло.
Легкий, пухкий попільець
ляже, вернувшись, в рідну землю,
вкупі з водою там зростить вербицю, -
стане початком тоді мій кінець.
Будуть приходити люди,
вбогі й багаті, веселі й сумні,
радощі й тугу нестимуть мені,
їм промовляти душа моя буде.
Я обізвуся до них
шелестом тихим вербової гілки,
голосом ніжним тонкої сопілки,
смутиними росами з вітів моїх.
Я їм тоді проспівую
все, що колись ти для мене співав,
ще як напровесні тут вигравав,
мрії збираючи в гаю...
Грай же, коханий, благаю!

